

Ajánló:

Az iskolai egészségfejlesztés hazai aktualitásai

Review: Current Hungarian school health promotion approaches

Ismertető:	Bíró Éva
Ismertetett lapszám:	Bíró, É. (Szerk.). (2023). Iskolai egészségfejlesztéssel foglalkozó tematikus lapszám [Tematikus lapszám]. Népegészségügy, 100(1) https://nepegeszsegugyi-egyesulet.hu/sites/default/files/2023-07/nepeg2301.pdf
Kulcsszavak:	iskolai egészségfejlesztés; teljeskörű intézményi egészségfejlesztés; jó gyakorlatok
Keywords:	school health promotion; holistic institutional health promotion; best practices

Beküldve: 2023. 07. 13. | Elfogadva: 2023. 07. 26. | doi: <https://doi.org/10.24365/ef12087>

A Népegészségügy folyóirat 100. évfolyamának első lapszáma az Egészségfejlesztés olvasóinak érdeklődésére is számot tartó témát választott, ugyanis egy olyan tematikus lapszám jelent meg, amely az iskolai egészségfejlesztés hazai aktualitásait mutatja be.

Az első közlemény egy általánosabb megközelítést alkalmaz, az Egészségügyi Világszervezet utolsó nemzetközi egészségfejlesztési konferenciájának záródokumentumát, a Genfi Jóléti Kartát, valamint annak iskolai egészségfejlesztéshez kapcsolódó, hazai viszonyokban is releváns pontjait mutatja be (Kökény, 2023). A második közlemény a hazai iskolai egészségfejlesztés keretét adó teljeskörű intézményi egészségfejlesztés (TIE) koncepció megszületését, aktuális helyzetét és a jövőre vonatkozó javaslatokat foglalja össze (Somhegyi, 2023). Ugyanakkor a TIE tevékenységeinek megvalósulásához elengedhetetlenek azok a pedagógusok, akik mind a TIE feladatok, mind a Nemzeti alaptantervben rögzített egészségnevelési célok megvalósítására hivatottak. A harmadik közlemény szerzői az 1990-es évektől napjainkig tekintik át azokat a felsőoktatási programokat, amelyek az iskolai egészségfejlesztési feladatok ellátására felkészített szaktanárok képzése érdekében jöttek létre (Tarkó és Lippai, 2023).

Ezt követően azokat a cikkeket olvashatjuk, amelyek az itthon megvalósult jó gyakorlatokból mutatnak be a korszerű egészségnevelési megközelítésre épülő példákat. Ezek között megtalálható

az óvodás és iskolás korosztály számára kifejlesztett Boldogságórák komplex egészségfejlesztő program bemutatása, és az azt megvalósító pedagógusok által összegyűjtött tapasztalatokról is képet kapunk (Bagdi, Nótin, Török, 2023). A hazai kortársoktatás prominens képviselője a TANTUdSZ Program. A gyermekek egészségmagatartásának javítását célzó programok közül a kézhigiéné, egészséges folyadékbevitel, alapszintű újraélesztés, valamint az internetbiztonsággal és internetes zaklatással foglalkozóak által elért eredményeket ismerhetjük meg (Feith, Lukács, Darvai, Falus, 2023). Végezetül pedig a játékosításra épülő három hazai drogprevenációs projekt – VoltEgySzer mobilalkalmazás, Tudat-törő szabadulószoza, Missing 10 Hours VR projekt – fontosabb tapasztalatait összegző cikket olvashatunk (Kapitány-Fövény, 2023).

A tematikus szám egy komplex gyermekegészségfejlesztési program bemutatásával zárul (Rákossy, Bogos, Cselkó, 2023). Ez a program partnerségen alapuló, komplex népegészségügyi programok példája alapján szerveződött és az alábbi területekre fókuszál: az egészséget támogató lakókörnyezet kialakítása, egészségügyi ellátások bővítése és fejlesztése, továbbá felnőttekre és gyermekekre irányuló egészségfejlesztési tevékenység. Ez utóbbi kapcsán a cikk a dohányzás és elhízás megelőzéssel kapcsolatos elemeket ismerteti. A program gyermekegészséget támogató tevékenysége elnyerte az Európai Bizottság Egészségdíját város kategóriában 2020-ban.

AJÁNLÁSOK A HAZAI SZAKEMBEREK SZÁMÁRA

Olyan kéziratok kaptak helyet a lapszámban, amelyek elsősorban az elmúlt években, hazánkban megvalósult programokat és kezdeményezéseket mutatnak be, ezzel vélhetően az egészségfejlesztéssel foglalkozó szakemberek munkájához és potenciális együttműködések kialakulásához is hozzájárulnak. Ugyanakkor a tematikus számban olvasható publikációk nem feltétlen mutatják be az iskolai egészségfejlesztés minden aspektusát, így az Egészségfejlesztés folyóirat szerkesztősége örömmel fogad és közöl észrevételeket, gyakorlati tapasztalatokat, közleményeket, akár a tematikus lapszámban közreműködők más munkáiról, akár más szerzők tollából.

HIVATKOZÁSOK

Bagdi, B., Nótin, Á., Török, R. (2023). A Boldogságóra Programmal kapcsolatos pedagógusi tapasztalatok bemutatása. *Népegészségügy*, 100(1), 28-38.

Feith, H. J., Lukács, J. Á., Darvay, S., Falus, A. (2023). Négy év, négy tételben... A TANTUdSZ Ifjúsági Egészségnevelési Program koncepciója és eredményei. *Népegészségügy*, 100(1), 39-50.

Kapitány-Fövény, M. (2023). A megelőzés nem játék? Innováció és játékosítás a drogprevenció területén. *Népegészségügy*, 100(1), 51-57.

Kökény, M. (2023). Új utakon az egészségfejlesztés: a fenntartható fejlődés és a jólléti politika szolgálatában. *Népegészségügy*, 100(1), 5-10.

Rákosy, Zs., Bogos, K., Cselkó, Zs. (2023). Komplex gyermekegészség-fejlesztési program a Budakörnyéki régióban 2018–2021. *Népegészségügy*, 100(1), 58-68.

Somhegyi, A. (2023). A teljeskörű intézményi egészségfejlesztés (TIE) múltja, jelene és jövője. *Népegészségügy*, 100(1), 11-19.

Tarkó, K., Lippai, L. L. (2023). Iskolai egészségfejlesztő szakemberképzés az 1990-es évektől napjainkig. *Népegészségügy*, 100(1), 20-27.

Információk a szerzőről

Bíró Éva

Debreceni Egyetem, Általános Orvostudományi Kar, Népegészség- és Járványtani Intézet, Debrecen
biro.eva@med.unideb.hu